

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 1Svk/14/2022
Identifikačné číslo spisu: 7018200891
Dátum vydania rozhodnutia: 31. januára 2023
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hatalová
Funkcia: predsedníčka senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2023:7018200891.1

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky, ako kasačný súd, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Hatalovej, PhD. (sudca spravodajca) a členov senátu JUDr. Mariána Fečíka a JUDr. Kataríny Cangárovej, PhD., LL.M. v právnej veci žalobcu (sťažovateľa) K.. T. F., bytom L. XX, XXX XX L., proti žalovanému Centru právnej pomoci, so sídlom Račianska 1523/71, 810 05 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. PO 17782/2018, ČRZ: 93431/2018, zo dňa 11. júla 2018, v konaní o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S/132/2018-56 zo dňa 5. mája 2021 v spojení s opravným uznesením č. k. 7S/132/2018-90 zo dňa 12. januára 2022, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a .

Účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

O d ô v o d n e n i e

I.

Priebeh a výsledky administratívneho konania

1. Centrum právnej pomoci, Kancelária Prešov, ako prvostupňový správny orgán, rozhodnutím sp. zn. 1N 5272/17-KaPO, ČRZ: 45855/2017 zo dňa 09.06.2017 podľa § 30 ods. 1 písm. i) Správneho poriadku zastavil konanie žalobcu o nároku na poskytnutie právnej pomoci v právnej veci ústavnej sťažnosti proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/60/2012, 7Cdo/61/2012 zo dňa 25.10.2012.

2. Na odvolanie žalobcu žalovaný napadnutým rozhodnutím č. PO 17782/2018, ČRZ: 93431/2018, zo dňa 11. júla 2018 odvolanie zamietol a rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu potvrdil.

II.

Konanie na krajskom súde

3. Napadnutým rozsudkom krajský súd podľa § 190 Správny súdny poriadok (ďalej len S.s.p.) žalobu ako nedôvodnú zamietol.

4. V odôvodnení uviedol, že po oboznámení sa s administratívnymi spismi mal za to, že napadnuté rozhodnutie žalovaného ako i správneho orgánu prvého stupňa je správne a zákonné a pokiaľ ide o konanie, ktoré mu predchádzalo dospel k záveru, že správne orgány postupovali správne a v súlade s platnou právnou úpravou. V správnom konaní bol dostatočne zistený skutkový stav veci a na jeho základe bol vyvodený aj správny právny záver, s ktorým sa krajský súd v celom rozsahu stotožnil. Rozhodnutia zodpovedajú zákonu aj po formálnej stránke. Žalovaný sa podľa názoru krajského súdu dostatočným spôsobom vysporiadal so všetkými námietkami žalobcu v podanom odvolaní, ako to vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, a to citáciou dotknutých právnych noriem, ako aj ich logickým výkladom a správnym aplikovaním na prejednávanú právnu vec.

5. Krajský súd sa v prvom rade zaoberal tými žalobnými dôvodmi žalobcu, v prípade ktorých preukázania by bolo žalobou napadnuté rozhodnutie nepreskúmateľné. Pre efektívny súdny prieskum je totiž nutné preverovanie zákonnosti začať od nepreskúmateľnosti, keďže táto je základnou prekážkou každého súdneho prieskumu. Správny súdny poriadok v ustanovení § 191 ods. 1 písm. d) upravuje ako jeden z dôvodov zrušenia v správnom súdnom konaní preskúmaného rozhodnutia alebo opatrenia orgánu verejnej správy jeho nepreskúmateľnosť, a tú následne rozlišuje na nepreskúmateľnosť pre nezrozumiteľnosť a nepreskúmateľnosť pre nedostatok dôvodov. O nepreskúmateľnosť pre nedostatok dôvodov ide okrem iného aj vtedy, ak sa správny orgán riadne nevysporiada so všetkými námietkami účastníkov konania, prípadne svoje rozhodnutie neodôvodní. V odôvodnení rozhodnutia sa uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený oprávnený orgán pri hodnotení dôkazov a pri použití právnych predpisov, na ktorých základe rozhodoval. Podľa názoru súdu argumenty a závery správneho orgánu nesmú vzbudiť pochybnosti o jeho nezávislosti a odbornosti. Z odôvodnenia musí rovnako plynúť vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Rozhodnutie, ktorého odôvodnenie nespĺňa tieto náležitosti je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, pretože nedáva dostatočné záruky, že nebolo vydané v dôsledku svojvôle. O nepreskúmateľnosť pre nezrozumiteľnosť ide vtedy, ak je rozhodnutie nejasné alebo protirečivé.

6. Žalobca namietal nepreskúmateľnosť rozhodnutia pre nedostatok dôvodov. Krajský súd sa však s touto námietkou žalobcu nestotožnil a má za to, že z napadnutého rozhodnutia žalovaného ako aj z rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa je zrejmé, že obe rozhodnutia obsahujú všetky náležitosti, ktoré má obsahovať odôvodnenie rozhodnutia v zmysle § 47 ods. 3 Správneho poriadku, ktoré ustanovenie sa vzťahuje aj na rozhodnutia o priznaní/nepriznaní poskytovania právnej pomoci podľa vyššie citovaného ustanovenia § 25 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z. Krajský súd po preskúmaní oboch rozhodnutí, ako aj administratívnych spisov mal za to, že tak prvostupňový správny orgán ako aj žalovaný pri svojom rozhodovaní vychádzali z dostatočne zisteného skutkového stavu, z oboch rozhodnutí je možné vyvodit' správnu úvahu oboch správnych orgánov, dostatočným spôsobom sú uvedené ustanovenia zákonov, podľa ktorých správne orgány vec právne posúdili a z rozhodnutia žalovaného je zrejmé aj to, ako sa žalovaný vyrovnal s odvolacími námietkami žalobcu.

7. Ani ďalšia námietka žalobcu, že riaditeľka centra nie je odvolacím orgánom nemohla podľa názoru krajského súdu obstáť. V čase vydania napadnutého rozhodnutia, t. j. dňa 11.07.2018 bol už účinný Správny súdny poriadok, avšak až s účinnosťou od 01.03.2019 v zmysle § 10 ods. 5 zákona č. 327/2005 Z.z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z.z. (ďalej len „zákon č. 327/2005 Z.z.“) účinného od 01.03.2019 proti rozhodnutiu o nepriznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci je možné podať žalobu („proti rozhodnutiu o nároku na poskytnutie právnej pomoci nie je možné podať opravný prostriedok. Proti rozhodnutiu o nepriznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci možno podať správnu žalobu do 15 dní odo dňa doručenia tohto rozhodnutia“). V čase

vydania rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa (dňa 09.06.2017) tak v zmysle zákona č. 327/2005 Z.z. proti takémuto rozhodnutiu bolo možné podať odvolanie, o ktorom rozhodoval podľa § 58 ods. 2 Správneho poriadku, ktorý sa vzťahuje na administratívne konanie pred Centrom právnej pomoci podľa § 25 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z. útvar učený štatútom, ktorým bola v tomto prípade v zmysle vyššie citovaného štatútu pod bodom 24 odôvodnenia tohto rozhodnutia riaditeľka centra právnej pomoci s tým, že osobitná komisia len predkladala riaditeľke odporúčací návrh na rozhodnutie o odvolaní.

8. Taktiež nebola v konaní úspešná ani námietka žalobcu ohľadom nedostatočného posúdenia skutkového stavu. Krajský súd mal za to, že tak správny orgán prvého stupňa, ako aj odvolací orgán správne v konaní posúdili skutkový stav, keď mali za to, že o rovnakej žiadosti žalobcu o poskytnutie právnej pomoci už bolo predtým skôr rozhodnuté, a to rozhodnutím Centra právnej pomoci, pobočka Prešov pod sp. zn.: 1N 5554/15-KaPO, R. z.: 43468/2015 zo dňa 08.07.2015, čo vyplýva z odôvodnenia samotného rozhodnutia ako aj z rozhodnutia Centra právnej pomoci zo dňa 18.08.2015. Za takejto situácie, keď o obsahovo rovnakej žiadosti žiadateľa už bolo rozhodnuté, neostávalo správne orgánu prvého stupňa nič iné len rozhodnúť podľa § 30 ods. 1 písmeno i) Správneho poriadku a konanie o žiadosti žalobcu ako žiadateľa o poskytnutie právnej pomoci zastaviť, nakoľko v tej istej veci sa právoplatne rozhodlo a skutkový stav sa podstatne nezmenil, teda rozhodnúť o zastavení konania pre res iudicata a odvolaciemu orgánu len takéto rozhodnutie potvrdiť a odvolanie zamietnuť. Prekážka res iudicata zakotvená v ustanovení § 30 ods. 1 písmeno i) Správneho poriadku ukladá správne orgánu povinnosť rozhodnúť o zastavení konania za splnenia podmienok uvedených v tomto ustanovení a neumožňuje iné rozhodnutie vo veci.

9. Pokiaľ ide o ďalšie námietky žalobcu len vyjadrené tým, že v zmysle § 191 ods. 1 ods. 1 písmeno c), f), g) S.s.p., tieto žalobca žiadnym spôsobom nekonkretizoval, preto sa nimi súd v konaní nezaoberal.

10. O trovách konania krajský súd rozhodol podľa § 167 S.s.p., tak, že účastníkom nepriznal nárok na ich náhradu, pretože žalobca nebol v konaní úspešný a žalovanému žiadne trovy konania nevznikli.

III.

Konanie na kasačnom súde

11. Proti rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť z dôvodov uvedených v § 440 ods. 1 písm. f), písm. g) S.s.p., v ktorej navrhol kasačnému súdu, aby napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

12. Sťažovateľ v kasačnej sťažnosti popísal skutkový stav na základe ktorého dospel k záveru, že krajský súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a tiež, že krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci.

13. Žalovaný vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedol, že zotrváva na svojich rozhodnutiach a vyjadreniach, a preto navrhol kasačnému súdu, aby kasačnú sťažnosť zamietol.

IV.

Právny názor Najvyššieho správneho súdu

14. Senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 S.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, pričom po zistení, že kasačná sťažnosť bola podaná oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 442 ods. 1 S.s.p., § 443 ods. 1 S.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je kasačná sťažnosť prípustná (§ 439 ods. 1 S.s.p.), jednomyselne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná. Rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 455 S.s.p.) s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke najvyššieho správneho súdu. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 31. januára 2023 (§ 137 ods. 4 v spojení s § 452 ods. 1 S.s.p.).

15. Predmetom kasačnej sťažnosti bol rozsudok krajského súdu, ktorým zamietol správnu žalobu sťažovateľa, ktorou sa domáhal súdneho prieskumu rozhodnutia žalovaného, ktorým odmietol odvolanie sťažovateľa proti rozhodnutiu prvostupňového správneho orgánu o zastavení konania sťažovateľa o nároku na poskytnutie právnej pomoci v právnej veci ústavnej sťažnosti proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/60/2012, 7Cdo/61/2012 zo dňa 25.10.2012.

16. Podľa § 30 ods. 1 písm. i) Správneho poriadku správny orgán konanie zastaví, ak v tej istej veci sa právoplatne rozhodlo a skutkový stav sa podstatne nezmenil.

17. Kasačný súd sa v celom rozsahu stotožňuje so závermi krajského súdu a považuje ich za riadne a správne odôvodnené. V kasačnej sťažnosti sťažovateľ v zásade opakuje svoje tvrdenia, ktoré už uviedol aj v žalobe a správny súd sa nimi podrobne zaoberal vo väzbe na spisový materiál.

18. Po preskúmaní veci má kasačný súd za preukázané, že sťažovateľ požiadal Centrum o priznanie nároku na poskytnutie právnej pomoci a určenie advokáta dňa 03.03.2017. Následne na základe výzvy Centra sp. zn. 1N 5272/17-KaPO, RZ: 19368/2017 zo dňa 21.03.2017 bola dňa 31.03.2017 Centru doručená žiadosť sťažovateľa o poskytnutie právnej pomoci v právnej veci ústavnej sťažnosti proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/60/2012, 7Cdo/61/2012 zo dňa 25.10.2012. Lustráciou v spisoch Centra týkajúcich sa žiadostí o poskytnutie právnej pomoci Centrum zistilo, že už v tej istej veci bol sťažovateľovi priznaný nárok na poskytovanie právnej pomoci rozhodnutím Centra sp. zn. 1N 5554/15-KaPO zo dňa 08.07.2015, právoplatným dňa 10.08.2015, ktorým bol určený advokát Jaroslav Novický na zastupovanie sťažovateľa v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky vo veci sťažnosti sťažovateľa voči zásahu do jeho základných práv a slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/60/2012, 7Cdo/61/2012 zo dňa 25.10.2012. V uvedenej veci došlo aj k zmene ustanoveného advokáta rozhodnutím sp. zn. 1N 5554/15-KaPO zo dňa 18.08.2015 na JUDr. Jozefa Čorbu, PhD.

19. Z dôvodu, že o obsahovo rovnakej žiadosti sťažovateľa už bolo právoplatne rozhodnuté, nemali správne orgány inú možnosť, ako konanie o žiadosti sťažovateľa o poskytnutie právnej pomoci podľa § 30 ods. 1 písm. i) Správneho poriadku zastaviť.

20. Kasačný súd konštatuje, že krajský súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia vysporiadal so všetkými pre vec zásadnými námietkami účastníka konania, svoje závery formuloval zrozumiteľne a presvedčivo, pričom sťažovateľ v kasačnej sťažnosti neuviedol žiadne také relevantné skutočnosti, ktorými by spochybnil vecnú správnosť rozsudku správneho súdu. Rozsudok správneho súdu rešpektuje doterajšiu rozhodovaciu prax kasačného súdu. Kasačný súd preto dospel preto k záveru, že kasačnú sťažnosť je potrebné ako nedôvodnú podľa § 461 S.s.p. zamietnuť.

21. O nároku na náhradu trov kasačného konania rozhodol Najvyšší správny súd Slovenskej republiky tak, že sťažovateľovi, ktorý v tomto konaní nemal úspech, ich náhradu nepriznal (§ 467 ods. 1 S. s. p. a analogicky podľa § 167 ods. 1 S. s. p.) a rovnako aj žalovanému nárok na ich náhradu nepriznal v súlade s § 467 ods. 1 S. s. p. a analogicky podľa § 168 S. s. p.

22. Senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky rozhodol pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie :

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok n i e j e prípustný.

